

.....!

deze	maand
Wie, wat, waar.....	blz.2
Prijslijst winkel.....	blz.3
Geef de pen door.....	blz.4
Een terugblik op het zomerseizoen.....	blz.5
Oogst naar de maan.....	blz.6
Boekenworm.....	blz.7
Toedoe.....	blz.8
Tuinen en parken in Nederland.....	blz.9
Van alles en nog wat.....	blz.11
Uit tips in Rotterdam.....	blz.13
(Formulier watermeterstand.....	blz.15
Zomer (... !?) 2011-strip.....	blz.16
Herfst... !? Paddenstoelentijd!.....	blz.17
Groene uitjes.....	blz.20
Puzzel.....	blz.21
Vogelhuisjes.....	blz.22
Land van avontuur.....	blz.23
Voor de kinderen.....	blz.24

Amateur Tuin Vereniging (A.T.V.) Toepad
opgericht 1 september 1969

Secretariaat
Toepad 55
3063 NJ Rotterdam

e-mail: secretaris@toepad.nl
Tel. 010-433 01 35
(indien iemand aanwezig)

Openingstijden kantine:

Zaterdag 15.00 - 17.00 uur

Huisvuil inname:

Grof vuil en huishoudelijke apparatuur kunt u inleveren bij het vuilpark van de Roteb. Ook klein chemisch afval kunt u bij de Roteb inleveren. (o.a. Nikkelstraat ma t/m za.10.00 tot 17.15 uur)

Bestuur:

Vacature voorzitter@toepad.nl tuin 72
Jan Baijens bestuur@toepad.nl tuin 74
J.H. Groenewoud secretaris tuin 76
E.van den Berg bestuur@toepad.nl tuin 29
Peter de Jong penningmeester@toepad.nl
Tel. 06-43056032

Activiteiten:

Hans Oversluizen kantine@toepad.nl tuin 41

Kascontrolecommissie:

Dhr. A. Luten tuin 13
Marleen Otten-Grandia tuin 26
Mevr. I.C. van Riemsdijk tuin 67

Verkooploods:

Joke Seip tuin 60
Dhr. B. Dasberg tuin 65
Dhr. H. Gravestein tuin 78
Adri Braber inkoop tuin 71

Bouw- en taxatiecommissie:

Bram Sommeijer lid + coördinator tuin 40
Jan Baijens lid tuin 74
Willem Engel lid tuin 45
Dik de Visser lid tuin 27
Dhr. D. de Wit lid tuin 81

Verenigingsgebouw beheer/inkoop/bardienst

Hans Oversluizen bardienst,activiteiten, tuin 41
reserveringen kantine@toepad.nl
Jan Baijens beheer, inkoop kantine@toepad tuin 74

Complex beheer / onderhoud / werkbeurten

W. Engel	Onderhoud materieel	tuin 45
M. v/d Starre	Onderhoud materieel	tuin 56
J.H. Groenewoud	Adm.werkbeurten	tuin 76
C. Bekker	Werkmeester groep1	tuin 20B
H.J. Beusker	Werkmeester groep 2	tuin 38
M. de Jong	Werkmeester groep 3	tuin 64
J.Th.Baijens	Contact RBvV tbv werkzaamheden	tuin 74

Vertegenwoordigers RBvV. + Tuinkring:

A.Braber tuin 71
vacature

Websitehttp: www.toepad.nl

Fred Kies webmaster@toepad.nl tuin 34
W.Diepstraten tuin 59

Redactie Algemeen Doeblad:

Ans (lay out) en Hans Tros tuin 4
Bert en Joke Seip tuin 60
Kitty Martens en Wil van Dongeren tuin 49
Marian Haxe tuin 68

De artikelen/reacties voor het Algemeen Doeblad zijn op de volgende manieren in te leveren:

-per USB-stick of per e-mail (Doebld@toepad.nl)
-geschreven/getypt naar tuin 4

Uiterste inleverdatum:

27 april 2012

Prijzlijst Winkel ATV Toepad

Openingstijden elke zaterdag van 10.00 tot 11.00 uur
Prijzen en artikelen gelden vanaf 27-03-2011

Gasfles.....	per fles.....	Euro 20,65
Zand.....	kruiwagen	2,30
Zand.....	platte wagen.....	12,50
Tuinaarde	per zak.....	1,70
Tuinaarde.....	per 4 zakken.....	6,00
Potgrond	per zak.....	2,60
Opvulgrond los	kruiwagen.....	2,50
Opvulgrond los	platte wagen.....	13,50
Turfmolm	per baal 150 ltr.....	7,65
Koemest korrels ..	per zak 5 kg.....	4,30
Kalkkorrels.....	per zak 5 kg.....	3,00
Organische mestkorrels	per zak 5 kg.....	6,50
Gebruik tractor bij vervoer aankoop uit winkeltje.....	per rit.....	1,50
Gebruik tractor bij vervoer andere materialen.....	per rit.....	2,50

Lenen van gereedschappen – Het is mogelijk om gratis diverse gereedschappen van de vereniging te lenen, zoals een driedelige ladder, grondboor, rioolontstopper, hakselaar, dakbranders en kelderwinden. Het beschikbare materieel is op te vragen in de tuinwinkel.

m.b.t. **waterlek** het volgende:

Na vele weken van putten graven, cameraonderzoek, plaatsen van extra afsluiters, moffen en nieuwe stukken waterleiding is er eindelijk een einde gekomen aan het verlies van het drinkwater.

Na diverse onderzoeken was gebleken dat onze (oude) hoofdwaterleiding op een aantal plaatsen onregelmatigheden vertoonde. Op sommige plaatsen was het ontgraven ter plaatse niet mogelijk door de aanwezige bomen en struiken. We hebben dan ook op sommige van deze plaatsen niet exact kunnen vaststellen wat precies het probleem was. Op een tweetal plaatsen is daarom gekozen om door de oude hoofdwaterleiding een nieuwe leiding in te brengen en deze aan te sluiten op de bestaande leiding. Verder zijn extra afsluiters bijgeplaatst om bij problemen in de toekomst minder tuinen van water afgesloten te hoeven worden.

Ook een stalen paalpunt, die dwars door de leiding was geslagen, heeft later nog voor extra werk gezorgd. Verder is vastgesteld dat voor het plaatsen van gaas achter de heggen op diverse plaatsen stalen staven zijn gebruikt om dit gaas aan vast te maken. Op enkele plaatsen hebben deze staven de waterleiding maar net gemist.

Een oproep aan een ieder is dan ook dat men zich er vooraf goed moet van vergewissen of met het slaan van palen o.d. in de grond aanwezige leidingen en/of kabels beschadigd kunnen worden.

Jan Baijens

Geef de pen door.....

Ruim twee jaar geleden attendeerde een vriendin (enthousiast tuinbezitster) mij op een tuin die te koop stond bij VTV Toepad. "Het zou toch zo leuk zijn, ook voor Jochem (mijn zoontje van inmiddels bijna 6), lekker buiten, bezig zijn met en in de natuur etc." "En gezellig, want dan zien we elkaar wat vaker?"

Toen ik de tuin en het huisje (nr. 30) zag was ik al snel verkocht. Dat zag er leuk uit! Ik woon zelf drie-hoog, en dan zo'n "landgoed" binnen handbereik? Ja, het was wat verwaarloosd, en ja, het huisje had nogal wat achterstallig onderhoud; maar dat nam ik voor lief want dit leek me een buitenkans. Wist ik veel!

Want leuk was en is het inderdaad, maar wat moest (en moet) er nog veel gebeuren! Het achterstallige bleek o.a. uit een riante hoeveelheid heermoes. Ook wel paardenstaart, of akkerpest, of roobol, of unjer genoemd.

In latijn: equisetum arvense. In maart, toen ik de koop gesloten had, was dat nog niet of nauwelijks zichtbaar, maar vanaf half april/mei?? De hele tuin stond ermee vol, en Frau Heermoes was al snel mijn bijnaam in de vriendenkring...

Het eerste jaar ben ik gaan wieden, de wortels (die tot 3 meter diep kunnen) zover mogelijk eruit halend, maar na 2-3 weken stond het weer vol. Hopeloos. Onbegonnen werk. Totdat het jaar erop een buurman op de tuin zei: waarom gebruik je geen MCPA500? Op internet gezocht, en de verhalen over MCPA waren redelijk positief. In sterke verdunning (5 ml op 5 liter water) op de heermoes sproeien, en afwachten. En ja, het werkt! Het moet per seizoen meerdere keren herhaald worden (met name in juni en juli), en dit een paar jaar lang, maar, het werkt! Ditmaal geen borders vol heermoes, maar met... verhip,...zevenblad!! En met distels, paardenbloemen, hondsdrif, grassen en diverse andere – voor mij onbekende - plantjes die gezien hun groeisnelheid ook tot de onkruiden gerekend kunnen worden....

Is het nu alleen kommer en kwel in mijn tuin? Nee, natuurlijk niet! Het gaat nog wel wat jaren duren om de tuin op orde te krijgen, maar het buiten bezig zijn is precies wat ik ervan verwacht had. Zodra ik het pad op loop begint het vrije en ontspannen gevoel. Wat is het leuk om te zien hoe een flink teruggesnoeide struik veel mooier terugkomt, wat ruiken de rozen lekker, en wat smaakte de appeltaart (met appels van de boom) heerlijk!

Een tuingroet van Marjon Verhoeven

Ik geef de pen door aan.....Irene van tuin 14

Taart uit eigen tuin

Bijdrage: Wil

Boerententaart

100 g tarwemeel ~ 100 g roggemeel ~ 100 g boter ~ 1 el zonnebloemolie ~ zout ~ ± 15 voorgekookte dopbonen ~ 1 fijngesneden prei ~ 2 tomaten ~ 1 bol mozzarella

Maak een deeg van meel, boter, olijfolie en zout. Laat het een halfuurtje rusten en bedek er een beboterde springvorm mee. Bak de bodem 10 minuten op 150 °C. Vul de voorgebakken bodem met de voorgekookte dopbonen, een fijngesneden prei, twee in stukken gesneden tomaten en strooi er wat mozzarella bovenop. Sluit af met aluminiumfolie en bak 20 minuten op 180 °C, haal de folie eraf en laat nog 10 minuten verder bakken.

BEREIDING 20 minuten + 30 minuten oventijd

Dit recept komt uit Taart uit eigen tuin (€13,95 Centrale Uitgeverij Deltas ISBN: 978-90-447-1640-5)

Bijdrage Hans
Oversluizen

Een terug blik op het zomer seizoen 2011

Foto's : Ans

Over de zomer kunnen we kort zijn, buiten het voor seizoen was de zomer zelf een aaneenschakeling van buien en nog eens buien en het was ook nog te koud voor de tijd van het jaar, maar mijn TV die was optimistisch daar werd iedere dag beloofd dat het morgen beter zou worden, nou tot op heden nog steeds regen en kou.

Nu even over de tuin in het algemeen, wist u dat een vereniging "zo als de onze" afhankelijk zijn van vrijwilligers die zich iedere dag inzetten voor onze tuinvereniging, zo hebben wij een actieve bestuur die zorgt dat de vereniging op rolletjes loopt en zelfs meer zo als Jan Baijens die toch zonder dat tuinleden een hand hebben uitgestoken het probleem van de waterleiding heeft aangepakt, met medewerking van onze inmiddels bekende (tuin klusjesman) Anton en een loodgieter.

Dan hebben we de werkmeesters, die de mensen aansturen hoe de verplichte werkbeurten moeten worden gemaakt.

De mensen van het doeblad, die veel tijd steken in het samen stellen van het blad.

En mensen die zich belangeloos voor de vereniging inzetten.

En de mensen die de kantine runnen, zodat er wat extra euro's in de kas van de vereniging vloeien.

Zo zijn er ook een aantal activiteiten georganiseerd, zo was er een wijnavond die voor zo'n avond druk bezocht was, op 9 Juli hebben we een avondje gehad met Surinaams eten deze werd geleid door een tuin lid Muriel, Hoewel je nooit van tevoren kunt

zeggen of er animo voor dit is?, hebben toch 37 mensen zich opgegeven, toen dit aantal bekend was kon de inkoop beginnen. Ondanks dat het haar vakantie was, heeft Muriel zelf al de boodschappen gehaald, met een aantal van 4 vrouwen bestaande uit Marleen, Ria, Marian, Marijke en op vrijdag spontaan bij gesprongen door Ingrid, onder leiding van Muriel zijn de dames aan de slag gegaan (dit hebben ze geweten ook) een hele avond en een dag zijn zij druk in de weer geweest, het is een hele kluit om voor zoveel mensen te koken. Het geeft je dan ook een tevreden gevoel als je op die avond iedereen zich te goed ziet doen aan het eten en dat er voldoende was voor iedereen ook voor de grote eters deze konden meerdere keren opscheppen en van de vele verschillende gerechten

kunnen proeven ook Muriel was dik tevreden met het resultaat.

Voor ons was het een zeer geslaagde avond en voor herhaling vatbaar.

En verder de klapper de BBQ avond van vrijdag 5 augustus (met een inschrijving van 38 mensen in 2010) kwamen we nu aan een aantal van 80 mensen (helaas niet allemaal tuinleden) dit was voor ons even slikken, maar met wat hulp en even de schouders er onder zijn wij begonnen op donderdag met de hulp van mijn zoons Hans en Dennis, een extra tent neer te zetten (inverband met de voorspelde regen) en een extra grote koekenpan barbecue. Er was aan iedereen gedacht voor de grote was er gezellige muziek (tenminste dat vonden wij) en voor de kleintjes (en grote) was er een springkussen dit was een groot succes, en wat ook een succes was, dat was het weer de weergoden waren ons goed gezind het was de hele avond droog en een vrij aangename temperatuur.

Op de BBQ buffet was er genoeg voor iedereen er is zelfs door Ria 20 kilo patat gebakken in kleine frituurpannen, dit was een heel gedoe daar er 80 hongerende mensen staan te wachten.

We waren blij dat Stefan ons kwam bijstaan achter de bar, daar hij zijn huisje eerder in het seizoen had verkocht en geen bardienst meer had was het toch fijn dat hij zijn tijd wou vrijmaken.

Wat voor ons ook leuk was dat er mensen waren die hun vakantie hadden ingekort om toch bij dit vestijn aanwezig te kunnen zijn. Ondanks dat het laat is geworden, moest er de volgende dag de boel weer worden opgeruimd, onze dank gaat uit naar Wim en Richard Engel deze stonden de volgende dag klaar om de kantine en het buiten terrein op te ruimen.

Al met al zijn de activiteiten voor ons in ieder geval een succes geweest en afgaande op de reacties van de mensen die nu al zeggen schrijf mij maar weer in voor volgend jaar, hierdoor zullen wij het volgend jaar weer met veel plezier voor u verzorgen.

En als er dan ook nog een echte zomer komt die droog en warm is, dan hebben we zeker iets om er naar uit te kijken.

Hans en Ria Oversluizen.

Oogst naar de maan.

Bijdrage Bert

Zoals vorig jaar beloofd hier het vervolg op het verslag over ons abrikozen boompje.

In tegenstelling tot wat de bedoeling was, hebben we de boom niet gesnoeid. Tijdens de zoektocht op het internet wat de beste snoei methode voor dit boompje is, kwam ik tegenstrijdige berichten tegen. Het verhaal dat je een fruitboompje in principe niet hoeft te snoeien in combinatie met mijn onzekerheid hierover sprak mij het meeste aan. Na meerdere mensen hierover gesproken te hebben, ben ik inmiddels tot de conclusie gekomen dat je de naar binnen groeiende takken kan wegknippen, evenals de te veel uitdijende ongewenste zijwaartse uitschieters. Als je maar niet te rigoureuus te werk gaat. De beste tijd om te snoeien is ongeveer een maand na de laatste oogst. De boom heeft dan nog even de tijd om zich te herstellen. Bij snoeien in de winter is die tijd namelijk vrij kort omdat de boom zeer vroeg in bloei komt. Over de vroege bloei wordt veel geschreven dat dit een probleem kan zijn met de bestuiving omdat er in het vroege voorjaar nog niet zoveel insecten zijn. Waarom weet ik niet, maar dit probleem doet zich bij ons zeker niet voor.

Ook dit jaar was na de vroege en prachtige bloei sprake van vruchtdracht. Zoveel zelfs dat de mond openviel van

een ieder die dit aanschouwde. De boom (het boompje) zat echt boordevol abrikozen. Het advies om er een aantal te verwijderen kon ik niet over mijn hart verkrijgen, temeer omdat er met grote regelmaat een aantal onvolgroeide van de boom afviel en vanaf het gras onder de boom zielig naar mij opkeek.

Het zeer vroege mooie en bijzonder warme voorjaar bracht de abrikozen tot (te?) snelle rijping. Vorig jaar waren de abrikozen begin augustus tot volle rijping gekomen. Nu kregen we half juli, toen we in Italië waren, al het bericht dat de abrikozen massaal naar beneden kwamen. En ja, hoe hou je een volrijpe vrucht twee weken goed? Niet dus. Zeker niet omdat de abrikozen door de bijzonder natte maanden juni en juli al reeds in de boom min of meer waren aangetast en slechte beetje rottige plekken hadden. Misschien had het ook te maken met de te grote hoeveelheid abrikozen en hadden wij er toch een aantal af moeten halen. Hoe

het ook zij, het grootste gedeelte van de oogst was onbruikbaar en de overvolle dracht bracht uiteindelijk minder op dan de kleine oogst van vorig jaar.

Van een dubbele oogst door de amandelen uit de pit was al helemaal geen sprake. De pitten zagen er onappetitelijk uit en nodigden niet uit om open te breken.

Al met al kunnen we allen met teleurstelling spreken over een oogst waar we met hoge verwachting naar hadden uitgekeken maar volledig naar de maan is gegaan.

BOEKENWORM**een rubriek over tuinboeken**

Bijdrage: Kitty

**Vogels voeren
- maar nu goed**

Auteur: Peter Berthold, Gabriele Mohr.

Aantal pagina's: 94.

Prijs normaal: €8,95

Dit boek bevat alle informatie om de vogels in uw tuin op de juiste manier te voeren en te beschermen!

Vragen als: hoe richt ik een goede voederplaats in, wat is goed vogelvoer en een gezonde voedermix worden in dit boek

beantwoord. U krijgt tevens waardevolle tips om vogels te beschermen. Met vele foto's van vogels die regelmatig op voederplaatsen te zien zijn. Doe mee! Help de inheemse vogels die nu in de natuur steeds minder voedsel kunnen vinden.

Op stap in Herfst en Winter

In deze gids van Natuurmonumenten vind je tips en trucs om iedereen te mobiliseren 'er even uit te gaan'.

Een Natuur-wandel-doe-boek voor stadse donders (en hun ouders).

Prijs normaal: €14,95

Er is niks lekkerder dan een herfst- of winterwandeling te maken in de bossen! De prachtige kleuren, de drukke diertjes die als een gek wintervoorraden aan het aanleggen zijn, of juist de verstilde sneeuw en rijp op de bomen. Wandelen dus! Mét het hele gezin.

Want ook de grootste milieuvuurtjes, Nintendo en Wii-verslaafden knappen op van groene eh... roodbruine vergezichten. Alleen hoe krijg je ze het bos in?

Zie ook: www.natuurmonumenten.nl

Toedoe

Bijdrage:Hans

Oktober is een cruciale maand voor de tuin. De winter komt eraan, dus je moet hem op de komende kou voorbereiden. Wilt fleurige bloemen in de lente? Daar zorg je voor in oktober, door bloembollen te planten.

Een eerste werkje is het beschermen van kwetsbare planten – denk aan dahlia's bijvoorbeeld – tegen de wind. Planten die niet wintervast zijn, zoals sierplanten en citrusplanten, haal je uiteraard binnen.

Eenmaal dit werkje geklaard, is het tijd om te planten. Natuurlijk kies je daarbij voor verschillende bloembollen: zo ben je zeker van een bijzonder fleurige tuin in de lente.

Zorg ervoor de grond goed te doorluchten alvorens de bloembollen te planten. Ook belangrijk: kies een stukje grond dat geen water vasthoudt – plaats daartoe indien nodig wat grind rond en onder de bloembollen. Struiken, heidegewassen, rododendrons en camelia's zorgen voor variatie in je tuin. Ook hier is oktober dé maand om ze te planten – vóór het begint te vriezen dus.

Het onderhoud van het gazon in oktober

- Omdat de bodemtemperatuur nu nog een stuk hoger is dan in het vroege voorjaar, kun je het gazon nog prima maaien. Als het niet te nat is :-)
- Nu het stilaan kouder wordt is het niet meer nodig om het gazon nog veel te maaien. Zorg er wel voor dat het gras niet te lang is als we de winter in gaan. Mosvorming ontstaat veel sneller bij lang gras. Grasmaaisel kun je tijdens het maaien het beste gelijk afvoeren. Het najaar breekt het gras namelijk niet goed af. Het gevolg is dan dat het gemaaide gras een vrijwel ondoordringbare laag vormt voor lucht en water, waardoor het gras een viltachtig laagje krijgt.

Beplanting in oktober

- De border kan deze maand nog veranderd worden als je dat wilt. Omdat het blad nog niet afgestorven is, kun je goed zien waar alle planten staan.
- Oktober is de maand van de bloembollen. Er is buiten dus genoeg te doen met het planten van bollen. Maar niet alleen in de tuin kun je met bollen aan de slag, ook is het leuk om vroegtijdig de bloei in huis te halen.

Veel van je planten zijn uitgebloeid en hebben nu rijpe zaden of bessen. Verzamel deze voordat de vogels of de insecten er mee weg zijn. Veel van deze zaaddozen zijn trouwens ideale benodigdheden voor de bloemschik liefhebber.

De moestuin in oktober

- Het planten van diverse fruitbomen kan al beginnen. De grootte van de tuin maakt hierbij niet uit. Ook in een kleine tuin komen bijvoorbeeld lei fruitbomen langs een tuinmuur of schutting goed tot hun recht en nemen weinig plaats in.
- Bieslook, peterselie en andere vorstgevoelige kruiden kun je uitgraven en in een pot in je keuken zetten. Op die manier heb je de hele winter heerlijke verse kruiden binnen handbereik.

De oogsttijd voor appels, peren en enkele late pruimen is nog niet voorbij. Als je het gevallen fruit direct opraapt is het nog te eten en voorkom je het beschimmelen.

Snoeien in oktober

- Notenbomen, berk en esdoorn worden graag in de nazomer gesnoeid. De snoeiwonden helen in deze periode sneller en je voorkomt bloeden van de bomen.
- Wil je volgend jaar weer die mooi bloeiende dahlia's in de tuin? Haal dan nu de knollen uit de grond, knip de stelen tot ongeveer 10 cm boven de grond af en bewaar ze vorstvrij tot volgend jaar. Vanaf half april kunnen ze weer worden geplant.
- Stamrozen met een zware kroon kunnen nu tot de helft ingekort worden. Dit voorkomt het breken van takken tijdens storm. Knip de uitgebloeide bloemen weg bij de rozen. Rozen bloeien met zacht weer namelijk nog wel even door.

Overige tips voor oktober

- Scharnierende delen van je tuinmeubelen kunnen tijdens de winter verslechteren omdat ze een langere periode niet gebruikt zullen worden. Vet deze delen in voordat ze de berging in gaan.
- Afgewallen blad is niet alleen geschikt voor de composthoop of om bladaarde te maken, maar dient ook als afdek materiaal voor gevoelige, grote vaste planten.

TUINEN EN PARKEN IN NEDERLAND

Aflevering: *de Keukenhof*

Bijdrage :Kitty

Stationsweg 166a
2161 AM LISSE

Openingsdagen 2012!!
22 maart t/m 20 mei

Bloemencorso van de Bollenstreek: 21 april 2012
Beginnend in Noordwijk en eindigend in Haarlem.

De Keukenhof is dé plek waar de lente tot bloei komt met schitterende tulpen, hyacinten en narcissen. Met bloemenshows in de verschillende paviljoens. De Keukenhof, een paradijs van kleur en geur met meer dan 7 miljoen (!!) bloemen camera vast te leggen. Geniet ook van de prachtige kunstobjecten en de verrassende inspiratietuinen. Kom naar de Keukenhof en geniet van het ultieme voorjaarsgevoel * (.... !).

Tip van de Keukenhof: plant voorjaarsbloeiende bollen eind oktober/begin november. Plant ze liefst in lagen, de vroegste bloeiers boven en de laatste bloeiers onder. Dan heb je het hele voorjaar kleur in je tuin, balkon of terras. Zie ook: www.plantinstructions.org

Weetjes:

De bloemenbollensector biedt in Nederland werk aan rond de 15.000 mensen en brengt jaarlijks 10 miljard bloembollen op de markt. Dat is 70 % van de totale wereldproductie. Die productie wordt geteeld op 20.000 hectare grond (= 40.000 voetbalvelden. Amerika is de belangrijkste afnemer, gevolgd door Japan, wat betreft de bollen. Voor de bloemkwekerij is Duitsland afnemer nummer één, gevolgd door het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk.

vervolg tuinen en parken

Hofleveranciers (dit jaar 91); de beste bollenkwekers en –exporteurs van Nederland zorgen er met hun beste bollen (gratis!) voor dat de Keukenhof ieder voorjaar prachtig in bloei staat. De bollen worden zorgvuldig geplant door 30 hoveniers.

Walk of fame: op de Keukenhof staan haast even veel beroemde tulpen als er beroemde mensen zijn. Van Tulp André Rieu, tot aan Tulp Prins Claus, Donald Duck, Ankie van Grunsven, enz. enz.

De eerste tulpen bloeiden aan de voet van de Himalaya: in een gebied wat in de 16e eeuw tot het Turkse Rijk behoorde.

Keukenhof is één van de grootste publiekstrekkers van Nederland met een gemiddelde van 800.000 bezoekers per jaar! Waarvan circa 75 % buitenlandse toeristen.

Keukenhof kiest ieder jaar voor een “Thema”. Zo was bijvoorbeeld in 2009 het thema de *Verenigde Staten*. In 2010 was het thema: *Duitsland, Land van Dichters en Denkers*.

In 2012 is het thema *Polen; the spirit of solidarity*

De thema's (b)lijken een economisch doel te hebben. Het toerisme vanuit Polen is aan het toenemen. Voor de export van Nederlandse snijbloemen en bollen wordt Polen een steeds belangrijkere markt. Polen als thema zal ook belangstelling trekken uit omliggende landen. Overigens is Duitsland op dit moment de belangrijkste exportmarkt voor bloembollen en de grootste leverancier van buitenlandse bezoekers.

De poster(s) van Keukenhof is al meer dan 60 jaar overal in de wereld te bewonderen.

Geschiedenis van Keukenhof

Waar nu Keukenhof ligt, werd in de 15de eeuw gejaagd. Bovendien werden op die plek kruiden verzameld voor de keuken van het kasteel van Jacoba van Beieren; vandaar de naam Keukenhof.

Het huidige park maakte onderdeel uit van het omvangrijke landgoed van Slot Teylingen, met prachtige ongerepte bossen en duinen.

Na het overlijden van Jacoba van Beieren (1401-1436) kwam Keukenhof in handen van rijke koopmansfamilies.

Baron en baronesse Van Pallandt nodigden landschapsarchitecten J.D. en L.P. Zocher, ontwerpers van het Amsterdamse Vondelpark, uit om een ontwerp te maken voor de tuin rond het kasteel. Dit ontwerp, in de Engelse landschapsstijl, is nog altijd de basis van Keukenhof.

Tegenwoordig is het landgoed in handen van een stichting. Op initiatief van de toenmalige burgemeester van Lisse en een aantal vooraanstaande bloembollenkwekers- en exporteurs, werd hier in 1949 voor het eerst een bloemententoonstelling in de open lucht georganiseerd. Dit groeide uit tot een jaarlijks terugkerend evenement, dat nog altijd grote aantallen bezoekers uit de hele wereld aantrekt. Zo werd Keukenhof het park dat wij nu kennen.

* Wat doet een artikel over de Keukenhof in het Herfstnummer (...) van het Doeblad?! Als het Mei-nummer 2012 uitkomt is de Keukenhof nog maar enkele weken open, vandaar. Dus zet alvast in uw agenda voor eventueel uitje van volgend seizoen!

Van alles en nog wat.....

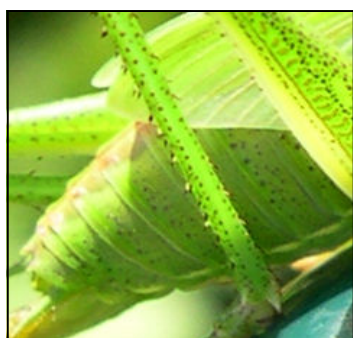

Laatste WERKBEURT GROEP

3
 56 t/m 83
Marijke de Jong
1 oktober

Aansprakelijkheid

De redactie is niet aansprakelijk voor de artikelen die door andere personen zijn ingezonden!

Links een detailfoto van een groene insect.
 Wie wist wat het was?

Een sprinkhaan op de top van een plantenstun

Nog een (bruin) exemplaar die we tegen kwamen tijdens onze vakantie in de Italiaanse bergen.

Van alles en nog wat.....vervolg

gedicht

Herman de Coninck (1944-1997)

Winter

winter. je ziet weer de bomen
door het bos, en dit licht
is geen licht maar inzicht:
er is niets nieuws
zonder de zon.

En toch is ook de nacht niet
Uitzichtloos, zo lang er sneeuw ligt
Is het nooit volledig duister, nee,
Er is de klaarte van een soort geloof
Dat het nooit helemaal donker wordt.
Zo lang er sneeuw is, is er hoop.

uit: Zolang er sneeuw ligt (Brugge, 1981)

Bijdrage Wil

Vegetarische schotel

Benodigd voor 4
personen:

300 gram rijst
Bouillonblokje
Ca. 3 Prei (afhankelijk van wens meer of minder)
Kerrie (naar smaak meer of minder)
50 gr. Boter
Kaas
Blikje Maïs
Tomaten

Rijst met blokje bouillon koken, bak de Prei en voeg de kerrie hieraan toe.
Laat alles even doorfruiten tot de geur van de kerrie vrijkomt.
Schep de prei en rijst plus de maïs door elkaar.
In een schaal doen.
Tomaten in plakjes snijden en op de rijst leggen.
De kaas hier overheen en daarna plus minus 20 minuten op 225 graden in de oven.

Eet smakelijk !

Bijdrage Bert

Recept Grasshopper

De Grasshopper is een van de bekendste After Dinner Cocktails

Ingrediënten:

20 cc crème de menthe (groen)
20 cc crème de cacao (wit)
20 cc slagroom

Alles bij elkaar doen in een standaardshaker met ijs, shaken, daarna zeven en serveren in een gekoeld cocktailglas.

Officieel hoort er geen garnering op deze cocktail.

Soms gebruikt de bartender een takje verse munt of twee rode cocktailkersjes, die vlak naast elkaar op de rand van het glas worden gedrukt. Dit stellen de oogjes van het beestje voor.

Bijdrage: Wil

Uittips in Rotterdam september – eind 2011

Bijdrage: Wil

Zaterdag 24 september 2011 Baroeg Open Air

Op deze dag vindt de vierde editie plaats in het Zuiderpark bij Ahoy. Het festival presenteert een dag vol harde alternatieve muziek, zoals rock, metal, gotic en hardcore. Niet alleen nationale en internationale topper maar ook talent uit de regio.

Zondag 25 september Antiquarische en 2e handsboekenmarkt op de Binnenrotte (het marktplein naast de Centrale Bibliotheek).

Tussen 10.00 en 17.00 uur kan er gesnuffeld worden in circa 70 boekenkramen. Hier presenteren antiquaren en boekhandelaren uit het hele land een unieke collectie boeken en oude prenten op velerlei gebied.

Vanaf 2 oktober is de Centrale Bibliotheek weer op zondag open van 13.00-17.00 uur.

Zaterdag 1 oktober 2011 Filmblik

Iedere 1e zaterdag van de maand wordt er op de 4e verdieping een film vertoond die nieuw is in de bibliotheekcollectie. Laat je verrassen! Plaats Centrale Bibliotheek, Hoogstraat 110, 4e verdieping. Tijd 14.00 uur. Toegang gratis

Maandag 3 t/m maandag 31 oktober 2011 Tentoonstelling Dimitri Hakke popfotografie

Fotograaf Dimitri Hakke is een muzikant met een camera. Het maakt hem weinig uit of hij in stadions of in kleine zalen fotografeert, al heeft het rauwe intieme zijn voorkeur. Door Rockarchive werd Hakkes talent opgepikt nadat men zijn iconische opname zag van Keith Richards. Twee foto's van de Rotterdammer prijken op groot formaat aan de muur van de exclusieve muziekclub Under The Bridge in Londen. Zijn concertfoto's en portretten verschenen daarnaast onder andere in Oor, Billboard Magazine, Wall Street Journal, NME en Rolling Stone. Plaats Centrale Bibliotheek, Hoogstraat 110, 4e etage
Tentoonstelling i.h.k.v. 50 jaar Centrale Discotheek Rotterdam

3-9 oktober 2011 Rotterdamse orgeldagen

De "koning der muziekinstrumenten" wordt geeerd in het zinnen prikkelende festival de Rotterdamse orgeldagen (RODA). Op verschillende locatie wordt het publiek meegevoerd naar Parijs in 1900.

Van 3 t/m 7 oktober 2011 vindt dagelijks een lunchconcert plaats van 12.45 tot 13.30 uur op diverse locaties in de stad. Kijk op

www.rotterdamseorgeldagen.nl voor meer informatie.

Vervolg uittips

Zaterdag 8 oktober Geen woorden maar dadenfestival

Op zaterdag 8 oktober 2011 vindt er een gloednieuwe veertiende editie plaats van Geen Daden Maar Woorden Festival. De Rotterdamse Schouwburg wordt omgetoverd tot een festivalterrein vol experimentele voorstellingen, beroemde auteurs, jong schrijftalent, vernieuwende bands en kleinschalige film- en theaterproducties. De grote diversiteit aan voorstellingen maakt het publiek warm voor een swingende afterparty.

Locatie Rotterdamse schouwburg

Zondag 12 oktober 2011 Poëzie podium ongehoord

Een fraai programma met (Rotterdamse) dichters, muziek en proza. En met een open podium voor de liefhebber. Plaats Centrale Bibliotheek, 1e etage, Glazen zaal. Tijd 14.00-16.00 uur

Toegang gratis

Zaterdag 12 november 2011 Intocht Sinterklaas Rotterdam

Zie ginds komt... Op zaterdag 12 november vaart Sint Nicolaas en zijn pieten met pakjesboot de Majesteit de Rotterdamse haven binnen. Alle kinderen zijn uitgenodigd om de goedheiligman bij aankomst op het Willemsplein toe te zingen. In een feestelijke optocht rijdt Sinterklaas vervolgens op zijn paard door de stad. Onderweg zijn overal spelletjes te doen en de pieten halen allerlei grappen uit met Sint.

Zondag 11 december 2011 Bruggenloop

Op zondag 11 december valt het startschot van een mooie en winterse loopbeleving! Door de sfeerrijke decembermaand kunnen we de lopers méér entourage en beleving bieden. En dat alles op een parcours dat het unieke in zich heeft van de karakteristieke Rotterdamse bruggen. De locatie voor de start van deze 15 km loop is op de Wilhelminakade. De ontvangst van de deelnemers en de prijsuitreikingen vindt plaats bij de Cruise Terminal Rotterdam.

Woensdag 21 december 2011 Q Santa run

De Q-santa-run is een kerstmannenloop van 5 kilometer dwars door het centrum van Rotterdam en iedereen kan meelopen. Het is een recreatieve, ludieke loop waarbij de deelnemers rennen in een kerstmannenpak! Duizenden kerstmannen- en vrouwen nemen dan de stad over! Santa Runs genieten in het buitenland grote populariteit en vinden o.a. plaats in Las Vegas en Liverpool. Locatie: Binnenrotte

Zomer (... ?!) 2011 - strip

Bijdrage Kitty en Wil

Waar is je leuke zomerhemdje... ?

Wet, wet, wet....

Blaadjes vegen in de zomer?!

Ondanks de regen toch nog

oogst uit eigen tuin (nr. 49)

Herfst....?! Paddenstoelentijd!

Bijdrage: Kitty

De naam **Judasoor** wordt wel verklaard uit de overlevering dat *Judas Iskariot* zich aan een vlier had opgehangen nadat hij Jezus verraden had. De vlier is de favoriete gastheer van het judasoor. Ook lijkt het zwammetje op een oor. In het verhaal over de arrestatie van Jezus wordt verteld dat Petrus een Romeinse soldaat het oor afhakt om de arrestatie te voorkomen. Judas was degene die Jezus verraadde met een kus.

Onder gunstige (vochtige) omstandigheden is het 2-6 cm grote judasoor een satijn-achtige donkerroze zwam, die zacht aanvoelt. Vaak treft men hem aan in de vorm van een geaderd, enigszins doorzichtig oor. Bij droogte krimpt hij in, wordt harder en donkerder (tot zwart) van kleur.

Judasoor komt gedurende het hele jaar voor in Nederland en België, zowel op levende als dode bomen. Het is een algemene en zich uitbreidende soort. Judasoor zou eetbaar zijn en gebruikt worden in de Chinese en Japanse keuken.

De **kastanjeboleet** is een algemeen voorkomende soort in naald- en loofbossen en is in de herfst te zien.

De hoed heeft een doorsnede van 6-10 cm. Hij kan licht of donker kastanjebruin zijn. Bij vochtig weer wordt het oppervlak van de hoed iets kleverig. Bij droogte wordt deze glanzend glad of iets viltig, vooral aan de rand.

Vervolg paddenstoelentijd

De naam *fopzwam* heeft betrekking op het feit dat deze soort moeilijk te herkennen is.

De steel is 4-5 cm hoog en 5 mm dik. Deze is taai, roodachtig bruin en vaak gebogen.

De *fopzwam* is eetbaar en heeft een milde smaak. Het wordt traditioneel gegeten door Zapoteken (bevolkingsgroep die behoort tot de oorspronkelijke bevolking van Mexico).

De gewone fopzwam komt voor in in de herfst in loof- en naaldbossen en op heidevelden.

De *grote parasolzwam* dankt zijn naam aan de gelijkenis met een parasol. Het is een veelvoorkomende soort die groeit op natte grasgebieden. Deze zwam wordt vaak ook wel gevonden in groepen, de zogenaamde *heksenkringen*.

De *grote parasolzwam* is wijdverspreid in landen met een gematigd klimaat.

De hoogte en breedte van de hoed kan wel 40 cm zijn. Voor een schimmel is dit zeer groot. De steel is relatief dun en wanneer deze op zijn hoogte is, begint de hoed te groeien. De hoed heeft een karakteristieke structuur die wat lijkt op een slangen huid.

De parasolzwam is een vrij populaire paddenstoel in Europa en wordt hier veel gebruikt in de keuken. De hoed wordt als een soort schnitzel bereid. De steel is dikwijls taai en niet te gebruiken, behalve als er eerst poeder van gemaakt wordt.

De *appelrussula* komt voor bij naaldbomen in oude bossen, vooral bij den, lariks en spar.

De kleur is appelroze of -oranje. De appelrussula is

rood tot oranjebruin of bleek eetbaar.

Vervolg paddenstoelentijd

De hoed van de *smakelijke russula* valt op doordat de bovenhuid ongeveer 2 mm voor de hoedrand eindigt en daardoor een witte zoom vormt. De 5-10 cm brede hoed is vleeskleurig roze en later bruinig van kleur. In de jeugd is de hoed halfbolvormig, later vlakgewelfd. De tot 7 cm lange steel is wit en aan de basis toegespitst, vaak met okerkleurige vlekken. Het vlees is wit, vrij stevig en geurt nauwelijks.

Van juni tot oktober kan de *smakelijke russula* gevonden worden bij bomen in lanen en in minder mate in bossen. De smakelijke russula is een van de beter eetbare russula-soorten en kan zelfs rauw gegeten worden.

Pas op verwisseling met de *braakrussula* !!

De *braakrussula* dankt zijn naam aan het feit dat het een zeer giftige paddenstoel is. De paddenstoel heeft een opvallende fruitige geur. Wanneer deze gegeten wordt heeft het vreselijke diarree tot gevolg.... De smaak is zeer scherp. Men zegt dat wanneer deze paddenstoel gekookt wordt de scherpe smaak verdwijnt samen mét zijn giftige eigenschap. Toch is het niet aan te bevelen om deze paddenstoel te eten!

De *regenboogrussula* groeit in symbiose met

Vooraf in de herfst en soms ook al in de zomer is de soort te spotten. De hoed is 5-15 cm breed en heeft grijze, violette en lila tinten, alhoewel de hoed dikwijls ook groene tinten bevat. Naarmate het vruchtlichaam veroudert, verbleekt de hoed, waarbij okerkleurige vlekken ontstaan. De steel is wit met soms lilaroze verkleuring.

De regenboogrussula is eetbaar en heeft een milde smaak in tegenstelling tot de scherpe smaak van niet eetbare soorten uit hetzelfde geslacht.

Groene uitjes half september tot eind 2011

Herinnering

Zaterdag 16 en zondag 17 september 2011 Rotterdam Oogst

Bijdrage van Wil

Rotterdamse Oogst: Wat je van dichtbij haalt is lekker!

Streekproducten worden tijdens Rotterdamse Oogst uitgesteld op het Heemraadsplein. Boeren uit de omgeving verkopen hun veelal biologische producten. Niet alleen handig om boodschappen te doen of lekker iets te eten maar ook gezellig! Locatie: Heemraadsplein

Zondagmiddagwandelingen in september, oktober en november 2011 Arboretum Trompenburg

September: grassen, varens, mossen

Oktober: eiken

November: bloeiende basten

Aanvang 14.00 uur. Deelname €7,75, voor donateurs €2,=

Adres: Honingerdijk 86 (beneden), 3062 NX Rotterdam

Tot 1 oktober 2011 De Zeeuwse Tuinkamers, Hogeweg 15, Poortvliet

Theetuin van 1250 m2 verdeeld in sfeervolle tuinkamers. Gezellige plekjes waar u heerlijk kunt genieten van een drankje.of onder de grote overkapping

Verkoop planten & Brocante landelijke meubelen en decoraties workshops bloemschikken, High-tea's, er is ook een Bed & Breakfast.

De Tuin is onderverdeeld in verschillende tuinkamers elk met een ander thema en gezellige zitjes. Er worden ook vele planten verkocht die u in de tuin kunt bewonderen.

U kunt de tuin gratis bezoeken op iedere donderdag, vrijdag en zaterdag van 10.00-17.00 en op afspraak. Groepen op afspraak €2,50 entree inclusief koffie/thee

Zaterdag 15 en zondag 16 oktober 2011 Arboretum Trompenburg

Herfstplantdagen: verkoop van planten en tuinbenodigdheden. Groot aanbod van bijzondere planten door gespecialiseerde kwekerijen. Daarnaast tuingereedschap, tuinbenodigdheden en tuinkunst. Zonta-club Rotterdam verzorgt de inwendige mens in de twee theehuizen in de tuin, de opbrengst hiervan is bestemd voor een goed doel in Rotterdam. Vanaf 12 uur zijn er gratis rondleidingen door de tuin. Openingstijden tijdens de Plantendagen: 10 – 17 uur

entree €5,75 kinderen tot 12 jaar gratis (max. 4 kinderen per volwassene)

Zaterdag 29 oktober 2011 Arboretum Trompenburg

Nacht van de nacht: nachtwandeling, aanvang 20.30 uur.

Deelname €7,75, voor donateurs €2,=

vrijdag 9, zaterdag 10 en zondag 11 december 2011 Arboretum Trompenburg

Kerstmarkt. Ambachtelijk en sfeervol, dat zijn de sleutelwoorden voor de Kerstmarkt in Trompenburg Tuinen. De geur van glühwein en huisgemaakt gebak brengen u alvast in kerststemming. Ruim 40 deelnemers stallen hun bijzondere waren uit in de sfeervolle winterse tuin. Alles voor de feestelijk gedekte kersttafel, handgemaakte versieringen voor de kerstboom en een keur aan culinaire specialiteiten.

Daarnaast warme sjaals, hoeden en petten en feestelijke winterkleding. Trompenburg verkoopt weer het felbegeerde kerstgroen, versgeknipt uit eigen tuin. Kosten entree ???

puzzel

Bijdrage van Bert

15	16	14	17	13	12		11	13	14	10	14		11	9	18	8	7	17
9		6		17	10	12	9		19		6	9	14	20		10		13
5	9	10	19	9	19		15	21	9	17	9		9	9	22	20	10	5
5		15	13	12		23	13	6	11	13	22	23		19	9	11		15
13	14	9	15		15	9	17	9		17	21	9	12		14	13	23	10
9	20	19		20	9	5	9	19	13	13	19	11	21	17		22	21	20
	8		15	9	11	9	19		15		23	13	4	13	23		6	
14	3	18	21	20	9	22		22	9	13		11	9	15	9	10	14	17
22		13	20	21	22		20	10	19	19	9		14	20	15	21		8
13	14	23	13	15		12	21	13		19	9	9		14	9	3	3	21
	20		19		9	9	15	14	18	13	22	2	9		19		22	
9	13	11		13	12	9	19		9		20	13	1	10		23	13	12
	12	21	9	23	9		12	13	10	19	4		13	19	17	9	14	
14	6	13		21	22	10	9		14		7	9	3	23		13	14	21
	9		14		20	9	14	20	13	12	9	19	20		15		10	
12	10	19	8	14		20	24	13		9	9	17		17	9	8	3	9
9		9	9	9	9		9	19	20	9	15		17	15	10	22		9
14	13	6	15	10	19	5		23	13	20		11	21	21	12	23	21	15
	6		13	23	23	9	15		19		23	13	15	21	14		15	
9	10	23		9	9	19	9	19	17	9	15	20	10	5		21	23	9
14	19	9	8		22	9	2	10		4	9	10	14		14	6	13	19
14		19	10	14		20	10	6	20	13	19	23		18	21	16		20
13	13	19	22	9	5		14	20	21	8	20		17	21	12	21	21	15
13		9		12	13	1	10		8		9	8	15	21		9		9
10	19	15	8	10	22		9	3	15	10	19		13	6	13	15	20	9

Vogelhuisjes.

Bijdrage: Bert

Na onze nooit verwachte stap om een volkstuin te betrekken en nadat de bouw van het huisje was voltooid, kwam de tijd om “de natuur” te ontdekken welke op de tuin zich rondom ons bevindt. Wat het eerste de aandacht trok waren de levende wezens in de directe omgeving. Er zaten zeer onverwachte beesten bij, zoals bijvoorbeeld de beverrat maar ook een vosje. Maar wat ons het meest verbaasde naast de bekende vogeltjes zoals de Heggemus, de (huis) Mus, de Koolmees, de Winterkoning, de Merel, de Ekster e.d. waren de verschillende soorten uitzonderlijke vogels zoals de Uil, het Boomkruipertje, de (Vlaamse) Gaai, de Grote Bonte Specht maar vooral het IJsvogeltje. De beverrat is bestreden en hebben we al een tijd niet meer gezien. De uilen zijn door het verdwijnen van enkele hoge eikenbomen volgens ons ook verdwenen. Door het “foutje” van de gemeente om 130 bomen te kappen voor niet komende nieuwbouw t.b.v. het logistieke kantoor van het Amerikaanse leger, is een belangrijke verbinding voor de gesignaleerde vos komen te vervallen en is sindsdien niet meer waargenomen. Het door de gemeente verwijderde gedeelte van de landtong langs onze tuinen (aan de kant van autostrada) was naar ons idee de doodsteek voor het paartje IJsvogeltjes. Deze laatste is gelukkig pasgeleden toch weer door ons waargenomen ondanks de heftige poging van de gemeente om de gehele natuur om ons heen om zeep te helpen.

Allerlei vogelsoorten broeden van naturen in holten en gaten van oude bomen. Deze vogelsoorten worden holenbroeders genoemd. Oude bomen komen we helaas steeds minder tegen in het landschap of tuinen (Denk ook aan de 130 onterecht gekapte bomen aan de overkant van onze toegang).

Dit stukje is dan ook om bij een ieder onder de aandacht te brengen en te pleiten voor plaatsen (ophangen) van een aantal nestkassjes. Een nestkast vervangt namelijk de natuurlijke nestgelegenheid. Hang de kastjes op een rustige plek in uw tuin, liefst tussen begroeiing tot maximaal 2 meter hoogte. Zorg voor een vrije aanvliegroute maar uit de volle zon en wind en het liefst op het N-O. Nu in het najaar is de beste tijd om de nestkast schoon te maken. In de winter bewijst de kast vaak goede diensten voor de vogels om te schuilen tegen het barre weer. Kijk niet (te vaak) in de nestkast, dit kan verstoren.

Naast de nestkast zijn er tegenwoordig nog meer hele leuke kastjes te koop voor bijvoorbeeld vlinders of het Lieveheersbeestje, maar ook een insectenhotel voor de Groene gaasvlieg, Oorworm, Rosse metselbij en Lieveheersbeestjes. Allemaal nuttige insecten voor onze dierbare tuin. Het zijn allen echte ongediertebestrijders; ze eten bladluizen en spinmijten. Er moet met een aantal zaken rekening gehouden worden bij het kiezen van een locatie van een insectenhotel. Warmte is belangrijk voor nakomelingen, daarom is het belangrijk dat de locatie zonnig is, maar het moet wel beschermd zijn tegen wind en regen. Hang het insectenhotel ongeveer op een hoogte van 1,5 – 2,0 meter in een oost – west richting. Zorg dat de ingangen aan de voorkant goed zichtbaar zijn. Het is goed als er leem, zand en water in de buurt is. Ook zullen kruiden, bloemen met veel stuifmeel, struiken en bomen in de buurt voor voedsel zorgen. Dit allemaal zal ervoor zorgen dat uw hotel volgeboekt is.

Land van avontuur

Bijdrage: Marian Haxe

Het einde van de zomer nadert... het opruimen gaat langzaamaan weer beginnen...

Oftewel... met andere woorden... ik moet binnenkort afscheid gaan nemen van Avonturenpark Toepad.

Wat een geweldig pretpark is dat! Een echte aanrader! Entree is gratis, nou ja, mijn baasjes hebben een abonnement, ze betalen 1x per jaar en mogen dan het gehele jaar het park op.

Wel krijg ik zodra we "binnen" zijn een bandje met belletjes om, op het park wonen namelijk veel andere dieren en die krijgen op die manier de tijd om "de benen" te nemen zeg maar, tsss, tuurlijk... maar stiekem gebruiken m'n baasjes het systeem ook als een soort GPS, omdat ik zo klein ben en overal onder en tussendoor kan, zijn ze me wel eens kwijt, maar nu met die belletjes "verraad" ik me zodra ik me beweeg... ach ja, verder zijn ze wel heel erg lief hoor! Maar er zijn ook dieren op ons park die zelfs bij mij respect afdwingen, zoals daar zijn: Veenmollen!

Wat zijn die beesten lelijk zeg... angstaanjagend, maar vooral het kabaal dat ze maken als ik er wel eens 1 betrap tijdens een "heterdaadje"... m'n baasjes vinden het "voorwerk" wat veenmollen doen best fijn, maar niet op alle plekken, 'taterataaa'... dan kom ik in actie, mij ontgaat niets, bij elk geritsel ga ik op patrouille...

Onlangs tijdens 1 van mijn "rondes" stond ik oog in oog met een soort van kip maar dan anders... deze had alle kleuren van de regenboog en zei ook geen toktoktok maar maakte een enorm kabaal, ik schrok wezenloos, hij ook trouwens, maar ik heb 'm onverschrokken van ons stukje park weggejaagd! En reken maar dat hij niet meer durft te komen.

Mijn vrouwtje wil 's avonds, als het donker is, nogal eens schrikken van een kikker, hahaha... maar die jaag ik niet weg! Dat is mijn verzetje tijdens mijn "avonddiensten"... ik kom dan ook steevast te laat thuis, vooral sinds ik vriendschap heb gesloten met Pad Joep, zo'n aardige paddenkerel.

Dat vrouwtje van mij denkt nog steeds dat als je een kikker kust er een prins kan verschijnen... Duh!

Ik laat haar in die waan maar weet inmiddels wel beter!

Maar hoe laat 't ook wordt, ik mag altijd weer binnenkomen en wordt dan lekker schoongepoetst door 't vrouwtje. Qua schoonpoetsen was de frequentie wel hoog dit seizoen, tjonge jonge wat een blubberpak liep ik soms op tijdens mijn rondes...

Het groen om de waterput wat voorheen gras was lag er deze zomer bij als een Heugeveld tapijtje, mos mos en nog eens mos, ook op stukken tuin waar de toch al zo schaarse zon dit jaar helemaal weinig kwam was alles mos. Van schoffelen was dan ook geen sprake meer, het was meer ploegen.

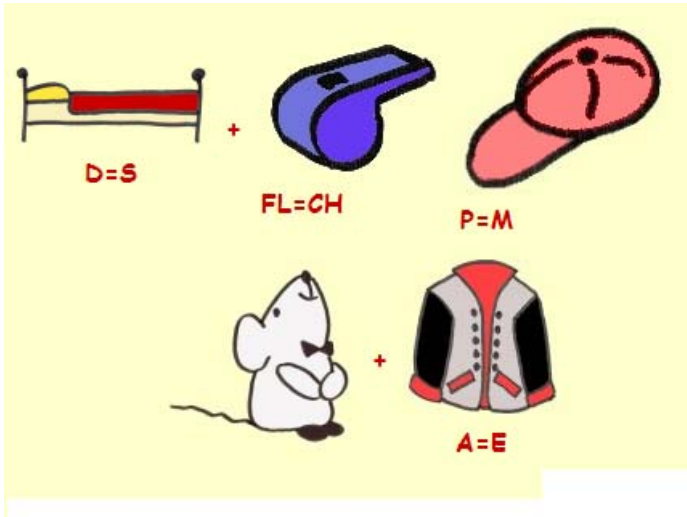
Zelfs de muizen zijn geëvacueerd, ze hebben hun noodkamp opgeslagen onder de waterput. Achteraf was er een heel evacuatieplan aan vooraf gegaan en hebben ze hulp gehad van de mieren, die waren al vanaf het voorjaar zand aan 't verplaatsen waardoor er een soort schuilkelder ontstond onder de waterput. Wat de familie muis nog niet weet is dat de sierstenen rondom de waterput 1 dezer dagen worden verwijderd en schoongemaakt zoals ieder jaar, dus zullen ze een nieuw onderkomen moeten gaan zoeken voor de aankomende winter.

Oké, ik zal ze die aankomende koude en moeilijke tijd met rust laten maar zodra het nieuwe abonnement voor het volgende seizoen weer is betaald door mijn baasjes zal ik mijn bijdrage weer met veel plezier leveren zodat we weer kunnen genieten in ons "land van avontuur"...

Fijne winter toegewenst, ook namens mijn baasjes,

Jessie, tuin 68

voor de kinderen

Zoek de woorden

m d r m t d s r k v t n	zomer
e t o r s g r e d m f e	rem
z e v i a m i o e i r e	drogist
o l e r z z r r g m a i	leeftijd
m e r m u e e z i o n	televisie
e v k m r m n z i s s d	zwemmen
r i g l e e f t i j d r t	gezond
d s r e m d r a a i e n	draaien
v i h m z i e m g o f i	onthouden
e e e m e o u w l n e g	muziek
m w t t r i n g d s t e	
z o n t h o u d e n o d	

Horizontaal:

1. Hoog getij
2. Vrucht
3. Orkestleider
4. Neerslag
5. Gewelddadige aanval
6. Aangenaam in de omgang
7. Brandstof
8. Kunstenaar

		1					
2	A						
		3					
		4				U	
	5		R			L	
		6	C				
7	A		G				
		8					S

Zweedse puzzel

	Zuivel-product		Sportief kleding-merk		Eens		Wed-strijd	Onder andere	Vuur
Buidel-dier	▶	▼	▼		▼		▼	▼	▼
		Wapen v/e insect				Paling	▶		
Vaar-tuig	▶	▼		Vernis		Elegant dier		Sneeuw-hut	
Vervoer-middel	▶			▼		▼		▼	
	Nevel, mist		Ontken-ning		Bolster		Rivier in Duits-land		Bestem-ming
Gedach-te	▶	▼	▼		▼		▼		▼
Bier	▶					Bos	▶		
Stipt	▶								

Oplossingen van de vorige puzzels:
 Rebus: daar heb ik geen kaas van gegeten.
 Puzzel welke dieren:
 Pretparken
 Kruiswoordpuzzel:
 strandbal